

GENBANK FOR KARTOFLER

Statusrapport 2018

Ansøger:

Danespo
Ryttervangen 1
7320 Give
www.danespo.com

Projektledelse: Ea H. Riis Sundmark, eri@danespo.com

Formål:

Formålet med projektet er at bevare og opretholde en samling af kartoffelsorter og *Solanum* vildarter til brug for forædling og forskning, som er relevante for danske forhold.

Projektperiode: Projektet er fortløbende.

Resume:

Genbankens opgave er at vedligeholde gamle sorter, samt nyere forældrelinjer og udenlandske sorter som anses for at have værdifulde egenskaber for fremtidig forædling og avl af kartofler. Udvalgte af genbankens sorter opformeres i mindre skala og udleveres til interesserede museer, forskere og privatpersoner. Udpluk af genbankens materiale lægges i marken til observation. Heraf er 12 gamle navnesorter og der opnås herved knolde til udsendelse til museer mm. Sorterne får karakterer for knoldegenskaber og får målt tørstof samt bliver kogt og friteret. Der sker en rotation mht. hvad der lægges i marken, så alt materialet efterhånden bliver bedømt.

Sortssamlingen af kartofler går tilbage til LKF's start og er den eneste større samling af kartoffelmateriale i Danmark. Materialet anvendes i forbindelse med forsøg, forædling og forskning indenfor kartofler. Kartofflerne indeholder vigtige dyrknings-, resistens- og kvalitetsegenskaber.

Materialet er generelt sundt og har en sygdomsstatus, så det kan sendes indenfor EU med plantepas.

Projektets faglige forløb:

Kartoffelsorterne vedligeholdes enten "in vitro" i laboratoriet eller i lusetæt drivhus. Udvalgte sorter lægges i marken. I Tabel 1 ses en liste over marksortimentet i 2019 med markkarakterer samt resultater fra koge- og friteringstest.

Der sker hvert år en vis udskiftning af materialet med nyt og samlingen vurderes løbende mht. at sortere materiale fra – som ikke længere menes have interesse – historisk og/eller forædlingsmæssigt.

Nyindkommet materiale fra andre EU lande sygdomstestes for alm. virus samt ring- og brunbakteriose.

Arbejdet omfatter også udveksling af materiale med udenlandske institutioner. Bl.a. samarbejder Danespo med Nordisk Genbank om beskrivelser og opbevaring af gamle nordiske sorter.

Danespo er repræsenteret i udvalget for plantegenetiske ressourcer under NaturErhvervsstyrelsen.

Samlingen består på nuværende tidspunkt af 683 sorter, heraf er 138 vildarter, 260 navne/landsorter og 285 er forældrelinjer. Af disse vedligeholdes 318 sorter "in vitro", og resten vedligeholdes i lusetæt drivhus.

3% af sorterne er meget gamle fra før 1900, omkring 7% af sorterne er fra 1901 – 1950, 24% er fra perioden 1950 – 1990 og 14% er nyligt introducerede sorter. Resten, eller ca. 44 %, af samlingen består af forædlingslinier, dels LKF's egne forædlingslinier (deriblandt kloner fra KAF finansierede projekter til udvikling af forældrelinier) og dels forædlingskloner fra udenlandske samarbejdspartnere.

Udsendelser:

I 2019 blev der sendt sorter ud til 9 museumshaver i Jylland, på Fyn og Sjælland.

Samlet kan siges, at genbanken stadig opfylder sit formål: dels at bevare og udbrede kendskabet til gamle sorter, dels at stille materiale til rådighed for forskning og forædling.

Tablet 1: Marksoriment 2019 med resultater for knoldkarakterer og konsumresultater.

Sor	KST	STE	KNF	FOE	OJD	HDT	HDF	KDF	GIK	TP2	GIC2	KOG	GIP2
00-DMM-4	8	6	6	6	6	4	y	7	3	19,3	2		
01-EBQ-9	6	6	6	4	6	6	y	4	5	20,5			
01-EKJ-03	5	6	5	7	5	7	y	4	5	20,7			
01-EKK-07	6	6	5	6	5	6	r	4	6	23,5			
01-EKK-08	4	6	5	4	6	6	r	4	4	22,1			
01-EKP-03	6	5	6	5	6	5	y	5	3	19,8			
01-EKV-01	6	6	6	3	6	6	y	7	4	17,7			
01-ELB-01	3	5	5	7	6	6	y	6	4	19,1			
01-ELE-01	6	6	6	5	6	5	y	7	3	24,4	4		
01-ELI-02	6	4	6	6	6	4	y	7	3	21,2	7		
01-ELT-03	7	4	6	6	6	4	y	7	4	20,8	2		
02-EMM-1	5	6	5	3	6	5	y	7	3	19,8	2		
03-GAN-11	6	5	6	6	5	5	y	7	4	20,8	6		
03-GGK-13	4	6	5	6	6	6	y	7	3	23	6		
03-GGK-13	5	6	5	6	6	5	y	7	4	23,1	7		

04-GIE-04	6	4	6	5	6	6	y	4	5	21,4			
04-GIF-01	6	6	7	6	5	5	y	4	3	23,6			
04-GIK-03	6	4	6	5	5	6	y	6	4	21,5			
05-GPY-01	5	6	5	6	4	5	y	7	4	21,1			
06-GFU-09	5	6	5	7	5	6	y	5	4	18,1	6		
06-GGN-06	5	5	5	5	6	5	y	7	4	21,2	6		
06-GGU-13	6	4	7	4	6	6	y	4	4	19,1			
06-GYX-01	8	4	6	5	6	5	y	4	3	19,3			
07-LIM-02	4	6	5	6	5	5	y	7	4	23,7			
07-LIP-04	7	6	4	5	5	6	y	7	4	21,7	2		
07-LJV-1	6	7	6	7	6	6	r	11	2	19,2			
08-LYÆ-3	7	6	7	7	7	7	y	7	5	13,1			
09-GYI-07	7	5	6	6	6	6	y	7	5	19,8			
09-LZZ-03	5	7	6	6	6	7	y	7	5	21			
09-MBH-01	6	6	5	6	5	6	y	6	5	21,5			
09-MBI-01	4	6	5	6	6	6	y	6	5	21,9			
09-MBK-2	7	7	8	7	6	5	r	11	3	16,6			
09-MBU-01	7	6	5	6	7	7	y	7	5	19,3			
09-MCH-1	8	5	7	6	5	6	y	7	6	15,9			
09-MDH-4	7	6	5	6	6	4	y	5	5	19,8			
09-MFV-01	3	6	5	6	5	5	y	7	5	20,8			
09-MFW-01	5	6	5	6	5	6	y	7	4	19,8			
09-MGU-1	8	8	6	8	5	5	r	11	3	19,3			
09-MHI-1	5	4	6	6	7	5	y	8	4	18,7			
10-MBQ-1	7	7	6	7	6	6	r	8	4	16,1			
10-MJT-3	6	6	5	6	6	6	y	4	4	18,7			
10-MKA-1	7	7	6	7	7	6	y	7	5	21,4			
10-MMU-01	5	6	5	6	6	5	y	6	3	23,3			
10-MMV-01	5	7	6	6	6	5	y	6	4	19,9			
10-MMX-01	5	4	5	6	5	5	y	7	3	20,6			
10-MMZ-01	4	6	5	6	5	6	y	7	4	22,5			
10-MND-01	5	6	5	6	5	4	y	6	3	21,4	2		
10-MNF-01	6	6	5	6	5	5	y	7	4	21,5			
10-MNJ-02	7	3	6	6	6	5	b	4	4	21,1			
11-ILE-09	2	7	7	7	5	4	y	9	2	18,2			
12-311-20	6	6	5	4	6	6	y	7	3	19,2	2	8	3
12-354-40	6	5	7	6	6	4	r	4	2	19,8	4	6	5